

संज्ञा - ७५५६

श. नं. १०६

संस्कृत

संस्कृत

॥

गुरुवर गुरुवीर्य

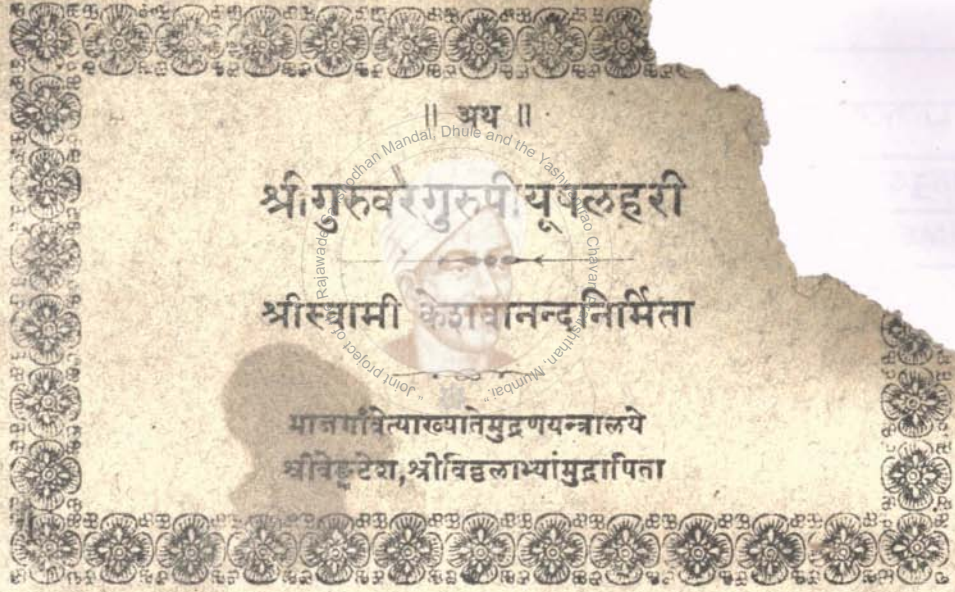
कहापानदीपरिचयः

उत्तर

२९८/२०१० ४३

(1)

॥ अथ ॥

श्रीगुरुवरगुरुपीयूषलहरी

श्रीस्वामी केशवानन्दनिर्मिता

भानगावित्याख्यानेमुद्रणयन्त्रालये

श्रीविठ्ठेश, श्रीविठ्ठलाभ्यामुद्रापिता

(2)

॥ ॐ ॥

श्रीगुरुपीयूषलहरी

योलीलाधृतविग्रहःसुललितोलाभःपरोधीमतां ।
यश्चासौनिगमाब्धिपूर्णमथनादाविश्वकाराद्वयम्
योलीनांश्ररणारविन्दयुगुलेदीनानृदशामुमुचत् ।
सोऽव्याच्छ्रीगुरुनानकोगुरुवरोऽज्ञानान्धकाराप
हः ॥ १ ॥

यंवेदोपिनवेदवेदवपुषवेदान्तवेद्यंविभुं ।

(3)

गु०

॥ १ ॥

यंसंतःप्रवदंतिसंसृतिपरंसत्यस्वरूपंसमम् ॥
यंज्ञातुंमुनयोतितप्ततनवोऽतप्यंतपस्तन्वते ।
तंवन्देगुरुनानकंकलियुगेशान्तावतारंशिवम् ॥२॥
येनेदंरचितंहिदृश्यमखिलंसंजव्यतेलीयते ।
येनेदंस्थिरजंगमंचविविधंव्याप्तंभवद्भासते ॥
येनागःशतशालिनोल्पमतयोध्येयेनधौताःकलौ ।
तेनश्रीगुरुनानकेननितरांगोप्यस्त्वयाहंगुरो ॥३॥
यस्मैयज्ञकृतोहविर्हुतभुजिक्षिप्तंदिशन्तीन्दते ।
यस्मैनिर्जरयक्षराक्षसगणाभीतानमस्कुर्वते ॥

ल०

॥ १ ॥

3A)

यस्मैस्वंचसमर्पयंतियतयो लोकत्रयंविभ्रते ।

तस्मैश्रीगुरुनानकायसततंत्रेधानमोमेसते ॥ ४ ॥

यस्माच्चंद्रमसाविभीतमनसाब्रीह्यादिपोपुष्यते ।

यस्माद्भीतमनाःप्रचण्डकिरणैर्भानुश्चदेदीप्यते ॥

यस्माद्भीतिमितोविव्रातिविवशोवातश्चवेवेप्यते ।

तस्माच्छ्रीगुरुनानकान्मममनोब्रह्माभयंयाचते ५

यस्याज्ञानवशाच्चराचरमिदंविश्वंविचित्रायते ।

यस्यानंदलवंलंब्यविषयेरक्तोपिमुक्तायते ॥

यस्यापारविशुद्धरूपमचलंमुक्तिन्ददौध्यायते ।

(५)

गु०

॥ २ ॥

तस्यश्रीगुरुनानकस्यविमलंगीतंमयाम्नायते ६
यस्मिन्नस्तिनवेतिशब्दरचनाकेनापिनोनीयते ।
यस्मिन्योगिजनैश्चनिश्चलतरंचित्तंसमाधीयते ॥
यस्मिन्मग्नविनीतभीतमनसासारामृतंपीयते ।
तस्मिञ्श्रीगुरुनानकेसुमनसाशांतिःसमाश्रीयते
असारसंसारसमुद्रविभ्रमे ।
भ्रमन्मनोमेबहुदुःखदुर्दशं ॥
तरंगभंगैर्विषयेषुसंगमैः ।
कदाकृपालोकरुणांकरिष्यसि ॥ ८ ॥

ल०

॥ २ ॥

(4A)

जगत्त्रयत्राणविधोधुरंधरं ।
तवांग्रिफुल्लांबुजमेवसेवते ॥
परंप्रतीकारमपास्यसेमेनः ।
शरण्यमन्यंचतृणायमन्यते ॥ १ ॥
यतीन्द्रचित्तैकचकोरजीविकां ।
समस्तसंतापहरामनोहराम् ॥
अबोधरात्रौमममानसंमुहुः ।
प्रतीक्षतेतेमुखचंद्रचंद्रिकाम् ॥ १० ॥
सतांमुखाब्जानिविकासयन्नसौ ।

(5)

गु०

॥ ३ ॥

जगत्त्रयंचापिविभासयन्नसौ ॥

कदामदज्ञानविभावरिसुतं ।

हरिष्यतित्वन्नयनारुणोद्भुतम् ॥ ११ ॥

बलिष्ठकामादिभिरातुरासती ।

गरिष्ठगर्वादिभिराकुलासती ॥

अपास्यसात्वांनिरपत्रपासती ।

मतिर्मदीयावदकंवरिष्यति ॥ १२ ॥

स्वतःशुद्धंबुद्धंमतिगतिपरंवागविषयं ।

निराकारंसारंभवजलधिपारंनिरुपमम् ॥

८०

॥ ३ ॥

(5A)

अमंदांनदां चिद्घनमचलमाद्यंतविधुरं ।
नमामस्तन्नित्यंसुरनरनतंनानकगुरुम् ॥ १३ ॥
अहंभूयोभूयोभवहुतभुजादग्धमनसा ।
भवेभ्रामंभ्रामंधृतिविगलितोदुःखिततनुः
कदापूर्णानंदामृतमयमहाब्धौप्रपतितो ॥
महाशांतोहंस्यांतवकरुणयानानकगुरो ॥ १४ ॥
नवैश्रौतंस्मार्तेनतुनियमनंनापियमनं ।
नचप्राणायामंश्रवणमननंसंध्यमशतम् ॥
अकार्पेनोनानासनविरचनांदेहदमनां ।

(6)

गु०

॥ ४ ॥

कृपांस्वामाश्रित्यप्रदिशभगवन्मुक्तिममलाम् १५
विचार्याचारंचेत्त्वमपिदिशसिप्रत्यगभयं ।
ह्यखंडंचिन्मात्रंविगलितभवंसत्यमनघम् ॥
वरंनिर्वाणारुयंशिवशिवविनेयायभगवं ।
स्तदातेमाहात्म्यांदिविभुविकथंविस्तृतिमियात् ॥
अनेकब्रह्मांडेकतिपयजनाःसंतिगुरवो ।
भवत्तुल्यन्नैकंजगतिकलयामिध्रुवमहम् ॥
अधर्मिष्ठाऽजंतूंस्त्वमयिकरुणागारकृपया ।
समुद्धर्तुयस्माद्धृततनुरतोभूरतुलनः ॥ १७ ॥

ल०

॥ ४ ॥

(6A)

विधिमीमांसंतेकतिचनरताजैमिनिमते ।
परेसांख्येशास्त्रेप्रकृतिपरयोर्भेदभजनाः ॥
इतो न्येयोगादौ विमलमतयोद्राग्गतिमिताः ।
परंतुत्वत्तोमेजगतिगतिरन्यानविमतेः ॥ १८ ॥
यदारभ्यस्वामिंस्त्वमिहजगतिप्रादुरभव ।
स्तदारभ्यैवाभूद्गुरुवरयमोनिश्चलमनाः ॥
यथासीतानाथेभुवि समवतीर्णे मुनिहिते ।
कुठारंहित्वाभूद्दरिपरशुरामोचलमनाः ॥ १९ ॥
नवैविष्णुं जिष्णुं भयदभुजगाधीशशयनं ।

(२)

गु०

॥ ५ ॥

करालव्यालैर्नो गरलगलशंभुं वृततनुम् ॥
नचैवान्यान्देवान् कठिनकरणान् विव्हलमना ।
भजामित्वाहित्वा विमलमतुलं निर्भयमहम् ॥ २० ॥
कदाकान्तारेस्मिञ्जगतिभयदंकेसरिवरं ।
दयाखड्गं त्वत्तो गुरुवरसमासाद्यमतिमान् ॥
त्रिधाभेदं भित्वा कृशतनुतपस्वी शिशुरहं ।
समाधौ वैधात्रं सुखमपि करिष्याम्यणुसमम् ॥ २१ ॥
इति दीनवचोदयानिधे ।
प्रलपंतं प्रलयांतमाश्रितम् ॥

७०

॥ ५ ॥

अधुनापिनमांसमीक्षयन् ॥ २१ ॥

कुरुषेहाकथमश्ममानसम् ॥ २२ ॥

सततंविनयेनपृच्छते ।

खलुहित्वासकलंसमृच्छते ॥

इतिनोवदगच्छगच्छमे ।

विमलंमुक्तिवरंचयच्छमे ॥ २३ ॥

कनकंनचकांतकामिनीं ।

नहिविद्यांशतधार्तिशामिनीं ॥

नतुकीर्तिमशेषगामिनीं ।

(२A)

(४)

गु०

॥ ६ ॥

करुणामेपरिदेहिपावनीम् ॥ २४ ॥

अधमादधमंहिदुर्गुणं ।

बहुदुःखैर्ग्रसितंचदुर्दमम् ॥

दलितंदुरितादिसंगमै ।

स्त्वरितंतारयमामतंद्रितः ॥ २५ ॥

फणिनांवमतांविषावलं ।

किमुगंधंतनुतेनचंदनः ॥

अपिमामपराधशालिनं ।

कथमेनंनहिमोचयिष्यसि ॥ २६ ॥

७०

॥ ६ ॥

गुरुनानकसूक्ष्ममीक्ष्यतां ।

क्षुधितःक्षुब्धमनाअयंजनः ॥

चरणंशरणंतवाश्रितः ।

करुणाऽन्नेनहितोप्यतांत्वया ॥ २७ ॥

मृतिजन्मजरादिसंततौ ।

पततोमेखलुनापचीयते ॥

तवकीर्तिररंहिहीयते ।

यदिमेमुक्तिवरोनदीयते ॥ २८ ॥

बतमंदमतीन्मयासमं ।

(४A)

(१)

गु०

॥ ७ ॥

भवजालेपतितांश्रुदुःखितान् ॥

ननुमामपहायमोचयन् ।

भजसेकिंविषमांगरोदृशम् ॥ २९ ॥

नितरांनिरयेपिसौदतः ।

कठिनंकिंनुममाडमचेतसः ॥

इदमेकमसह्यमापवेत् ।

परितस्त्वांजनतायदालपेत् ॥ ३० ॥

विषयानलतापहारिणम् ।

भगवँस्त्वामतिशांतिकारिणम् ॥

ल०

॥ ७ ॥

(9A)

अवबुध्यसमागतंसरः ।

कथमब्जाक्षजहासिमामलिम् ॥ ३१ ॥

नितरांनिगमोविलोच्यते ।

पुरुपापेनमयाविशोच्यते ॥

अथमेविषयेणरोच्यते ॥

वरदायंवदकेनमोच्यते ॥ ३२ ॥

सुकृतंनकृतंकुजन्मना ।

कृतमेवापिचदुष्कृतंमया ॥

करुणाकरकिंकरेणकिं ।

(10)
गु०

॥ ८ ॥

कथनीयंकथयत्वमेवमे ॥ ३३ ॥

कतिकामविमोहविह्वला ।

अयिकारुण्यनिधेसमुद्धृताः ॥

अधुनातवकिंकृपागता ।

यदिमंसापतितंनपातिमाम् ॥ ३४ ॥

सुकृतप्रकृतीन्नरानवन् ।

नहिलोकोत्तरकीर्तिमान्भवेः ॥

क्रियतेमयिचेत्कृपात्वया ।

तवकीर्तिर्वदकीदृशीभवेत् ॥ ३५ ॥

ल०

॥ ८ ॥

(10A)

लघुगर्तगतंजनंजवात् ।
पथिकोप्युद्धरतेकृपावशः ॥
भवसागरपातशालिनं ।
ननुपुत्रंकिमुनोसमुद्धरेः ॥ ३६ ॥
गुरुनानकनामधारणा ।
त्वमकूटस्थगुरुर्विभास्यतः ॥
अतिनिश्चलवस्तुसंत्यजं ।
श्रपलान्गन्तुमहंपरित्रपे ॥ ३७ ॥
परुषैर्वचनैर्यदिप्रभो ।

(11)

गु०

॥ ९ ॥

तवरोषःसमुपागतोमहान् ॥

ततउद्धरमांदयानिधे ।

मुखरंसंसृतितोतिदुःखितम् ॥ ३८ ॥

प्रथमेवयासिप्रलालितः ।

खलुपुत्रःक्षमतेनुताडनाम् ॥

नकदाचनलालितःशिशु ।

र्भवतायंकिमुताड्यतेतराम् ॥ ३९ ॥

अहमेवतुपापपंजरः ।

पतितस्त्वांसमुपालभेवृथा ॥

ल०

॥ ९ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com